

K.076

Κατεβαίνης, Κωνσταντίνος,

Η ιωνική διάλεκτος του Ηροδότου,

Σάμος, 1908

K.076

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Σάμου

Η ΙΩΝΙΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ

ΤΟΥ

ΠΡΟΔΟΤΟΥ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΥΠΟ

Κ. Σ. ΚΑΤΕΒΑΙΝΗ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΑΜΟΥ	
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	7944
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	1988
ΤΑΞΙΝ: ΑΡΙΘΜΟΣ	884.3

ΕΝ ΣΑΜΩΙ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η "ΠΡΟΔΟΣ", Π. Δ. ΒΑΚΙΡΤΖΗ

1908

Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Σάμου

Κ.076

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΑΙΣΘΗΣΗ
Υ Π Π Σ
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ
ΗΜΕΡΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ
ΤΑΞΙΝ ΑΡΙΘΜΟΣ

Η ΙΩΝΙΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ

Α. Φθoγγολογία.

1. Φωνήεντα.

§ 1. Ὁ Ἡρόδοτος ἔχει ἐν γένει ἡ ἀντί τοῦ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς μακροῦ $\bar{\alpha}$ π. χ. φιλίη, χώρη, πρήγμα, νεηνίης, ἡήρ, τριήκοντα, Σπαρτιήτης, Σαρδινύς, διήκονος, ἀνιηρός, λάθηρη, λίην, ἰήσομαι, πειρήσομαι, ἀνεξήρηνα.

Σημ. Τὸ μακρὸν $\bar{\alpha}$ μένει καὶ ἐν τῇ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ ἀμετάβλητον, ὅταν προέρχεται ἀ) ἐκ συνκρίσεως, ἢ ἐκ κράσεως π. χ. ὄρθς, τὰ κεῖ β) ἐξ ἀνκπληρωτικῆς ἐκτάσεως π. χ. τὰς γε φύρας, πᾶς, λέξις.

§ 2. Καὶ ἀντί τοῦ βραχείου $\acute{\alpha}$ ἔχει ὁ Ἡρόδοτος ἡ 1) ἐν τῷ πρύμνη, πρῶρη, Σμύρνη, Ἰστιαίη, Μηδείη, διπλήσιος, πολλαπλήσιος 2) ἐν τῷ ἀληθείη, ὑγιείη, ἰερείη 3) ἐν τῷ εὐνοίη, προνοίη, ἀπλοίη, πολίρροίη.

§ 3. Φωνήεντα διάφορα τῶν ἐν γρήσει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἔχει ὁ Ἡρόδοτος καὶ ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσιν.

α ἀντί ϵ ἐν ταῖς λέξεσι μέγαθος, τάμνω, τράπω (ἀλλὰ τρέψω, ἔτρεψα).

$\bar{\alpha}$ ἀντί η ἐν ταῖς λέξεσι μεσαμβρίη, ἀμφισβαστέω, λάξομαι (=λήξομαι, μέλλ. τοῦ λαγγάνω) καὶ λᾶξις (=λήξις ἐκ τοῦ λαγγάνω).

α ἀντί \omicron ἐν τῷ ἀρρωδέω καὶ τῷ ἀρρωδίη.

ϵ ἀντί α ἐν ταῖς λέξεσιν ἔρσην, τέσσερες, τερσεράκοντα. πρβ. καὶ § 39.

ϵ ἀντί η ἐν τῷ ἐσσομαι (=ήττωμαι).

ϵ ἀντί \omicron ἐν τῷ πεντήκοντερος.

ε ἀντί εε α) ἐν τῷ μ ἐ ζ ω ν, κ ρ έ σ σ ω ν κ αὶ π λ έ ω ν β') ἐν τισὶ τῶν εἰς—εἰ ο ς προπαραζυτόνων ἐπιθέτων. π. χ. τ έ λ ε ο ς, έ π ι τ ή δ ε ο ς (ιδ. κ αὶ § 4). γ') ἐν τοῖς θηλυκοῖς τῶν εἰς—υ ς ἐπιθέτων. π. χ. β α θ έ α (=βαθεια), ε υ ρ έ α (=εὐρεῖα). δ') ἐν τοῖς τύποις τοῦ δ ε ἰ κ ν υ μ ι (πλὴν τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ). π. χ. δ έ ζ ω (=δειζω), έ δ ε ζ α, έ δ έ χ θ η ν (=εδείχθην), ἀ π ό δ ε ζ ι ς, (=ἀπόδειξις). κ αὶ ε) ἐν τῷ έ ρ γ ω (=εργω) καὶ τῷ έ ω θ α (=εἴωθα).

η ἀντί ω ἐν τῷ Φ θ ι ή τ ι ς, Ἀ μ π ρ α κ ι ή τ η ς, Μ α ι ή τ ι ς, Θ ε σ σ α λ ι ή τ ι ς, Ἰ σ τ ι α ι ή τ ι ς.

ε ἀντί ε ἐν τῷ ἰ σ τ ἰ η (=ἔστις) καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ παραγωγοῖς. π. χ. έ π ἰ σ τ ἰ ο ς (=ἐφέστιος), ἰ σ τ ι ά ω (=ἔστιάω).

ε ἀντί ευ ἐν τῷ ἰ θ ὺ ς (=εὐθύς) καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ παραγωγοῖς.

ω ἀντί α ἐν τῷ π α ι ω ν ἰ ζ ω.

ω ἀντί αυ ἐν τῷ θ ῶ μ α, θ ω μ ά ζ ω, θ ω μ α σ τ ὸ ς καὶ τ ρ ῶ μ α, τ ρ ω μ α τ ἰ ζ ω.

ω ἀντί ου ἐν τῷ ῶ ν (=οῦν), γ ῶ ν, ο ὕ κ ω ν.

εἰ ἀντί ε ἐν ταῖς ἐπομέναις λέξεσιν: ε ἴ ρ ι ο ν, ε ἴ ρ ο μ α ι, ε ἴ ρ ω τ έ ω (=ἔρωτάω ιδ. § 39), ε ἰ λ ἰ σ σ ω, ε ἴ ρ ὺ ω, ε ἴ ν α τ ο ς, ε ἴ ν α κ ό σ ι ο ς, ε ἴ ν ε κ α καὶ ε ἴ ν ε κ ε ν, έ π -έ ἰ ν υ σ θ ι κ ι (=ἐφένυσθαι, ἀμφιένυσθαι) κ ε ἰ ν ό ς, ζ ε ἴ ν ο ς, σ τ ε ἰ ν ό ς.

ηυ ἀντί αυ ἐν τῷ ἠ η ὺ ς, ν η υ σ ἰ.

ου ἀντί ο ἐν ταῖς λέξεσι: μ ο ὦ ν ο ς, ν ο ὦ σ ο ς, Ο ὕ λ υ μ π ο ς, ο ὕ ν ο μ ά, ο ὕ ν ο μ ά ζ ω, γ ο ὦ ν α τ α.

§ 4. Ἡ δίφθογγος εἰ μεταβάλλεται! πρὸ Ἡροδότου εἰς ηῖ α) ἐπὶ τῶν εἰς—εἰ α οὐσιαστικῶν. π. χ. β α σ ἰ λ η ἰ ς, δ ο υ λ η Διμήσοφ, Κεντρικὴ Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη Σάμου

β) ἐπὶ τῶν εἰς-εἰον οὐσιαστικῶν· π. χ. χαλκήϊον, ἀγγήϊον, μαντήϊον.

γ) ἐπὶ τῶν εἰς-εἰος ἐπιπέτων· π. χ. οἰκήϊος, γυναικήϊος, Φοινικήϊος, (ιδ. καὶ § 3). Ἐξαιροῦνται ὀλίγα κύρια ὀνόματα, ὡς Δαρεῖος, Ἡλεῖος, Ἀργεῖος.

§ 5. Πρὸς τούτοις παρατηρητέον ὅτι παρ' Ἡροδότῳ

α) συγκόπτεται τὸ εἰν τῷ ἱρός (=ἱερός) καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ παραγώγοις· π. χ. ἱρεύς, ἱρεῖη (=ἱερεία).

β) τὸ πολίτης λέγεται παλιήτης.

γ) πλὴν τοῦ τύπου ζάω ὑπάρχει καὶ τύπος ζώω, καὶ πλὴν τοῦ πλέω ὑπάρχει καὶ τύπος πλώω.

Συναίρεσις.

§ 6. Ὁ Ἡρόδοτος προτιμᾷ ἐν γένει τοὺς ἀσυναίρετους τύπους· π. χ. ἀέκων (=ἄκων), ῥέεθρον (=ῥεῖθρον), νόος (=νοῦς), συκῆη (=συκῆ), ποιέω κτλ.

§ 7. Ὅπου ὁ Ἡρόδοτος μεταχειρίζεται τὴν συναίρεσιν, ἢ συναίρεσις γίνεσθαι ὡς καὶ παρ' Ἀττικοῖς, ἀλλὰ τὸ εἶν καὶ τὸ εἶν συναίρει εἰς εἶν· π. χ. ἐποίησεν (=ἐποίησεν—ἐποίησεν), ποιεῖσιν (=ποιοῦσιν—ποιοῦσιν). ιδ. καὶ § 19, 21, 26, 44.

Ἄλλο ἰδιαιτέρες παρατηρήσεως εἶνε ἢ συναίρεσις τοῦ οἶν εἰς ὦα) ἐπὶ τοῦ ὀγδὼκοντα· β) ἐπὶ τινῶν τύπων τοῦ βοῶν καὶ τοῦ νοεῖν· π. χ. βοῶσαι (=βοῶσαι), ἐννώσας, (=ἐννοήσας), ἐννενώκασαι (=ἐννενοήκασαι), νενώμενος (=νενοημένος)· γ) ἐπὶ τοῦ βοθεῖν (=βοθηεῖν), βοθήσας (=βοηθήσας) κτλ.

Ἑρῶσις.

§ 8. Ἰδιαίτη ἀποστροφή Ἰωνική, ἡ ἀπὸ τῶν ἑρῶσιν τοῦ ο—α εἰς ὦ. π. χ. ὠνήρ (=ὁ ἀνήρ), τῶγαλμα

(=τὸ ἄγαλμα), ὠ ὕ τ ὀ ς (=ὁ αὐτός), τ ὠ ὕ τ ὀ (=τὸ αὐτό). Οὕτω καὶ ἐκ τοῦ ἑμέου αὐτοῦ, σέο αὐτοῦ, ἔο αὐτοῦ ἐγένετο ἑμεωτοῦ, σεωτοῦ ἑωτοῦ. πρβ. § 10.

2. Σύμφωνα.

§ 9 Ὁ Ἡρόδοτος ἔχει κ ἀντὶ π εῖς τὰ ἀντωνυμικὰ ἐπίθετα καὶ ἐπιρρήματα τὰ ἐκ τοῦ θέματος π α —σχηματιζόμενα: κ ο ἴ ο ς, ὀ κ ο ἴ ο ς, κ ὀ σ ο ς, ὀ κ ὀ σ ο ς, κ ὀ τ ε ρ ο ς, κ ο ὕ, ὀ κ ο υ, κ ὀ τ ε ἐξαιρεῖται τὸ ὀ π ο δ α π ὀ ς.

§ 10. Σύμφωνα διάφορα τῶν Ἀττικῶν ἔχει ὁ Ἡρόδοτος προσέτι ἐν ταῖς ἐξῆς:

δ ἀντὶ σ ἐν τῷ ἴ δ μ ε ν (=ἴσμεν τοῦ οἶδν).

κ ἀντὶ χ ἐν τῷ δέ κ ο μ α ι καὶ τῷ ο ὕ κ ι.

ξ ἀντὶ τ τ (σσ) ἐν τῷ δι ξ ὀ ς καὶ τ ρ ι ξ ὀ ς.

τ ἀντὶ θ ἐν τῷ α ὕ τ ι ς.

§ 11. Τὰ ψιλὰ σύμφωνα παρ' Ἡροδότῳ δὲν μεταβάλλονται εἰς δασέα πρόφωναίεντος δασυνομένου οὔτε ἐν συνθέσει οὔτε ἐν συντάξει· π. χ. ἀ π ι κ ν έ ο μ α ι (=ἀφικνέομαι), ἐ π ε ξ ἦ ς (=ἐφεξῆς), ἀ π' ο ὕ (=ἀφ' οὐ), οὐκ οἴος.

§ 12. Μετάθεσις τῆς δυσύτητος γίνεται ἐν τῷ ἐ ν θ ε ὕ τ ε ν, ἐ ν θ α ὕ τ α, κ ι θ ὠ ν (=ἐντεῦθεν, ἐνταῦθα, χιτών). πρβ. το παρ' ἡμῖν β ἄ θ ρ α κ α ς (=βἄτραχος).

§ 13. Τὸ εὐφωνικὸν ν εἶνε ἀχρηστον παρ' Ἡροδότῳ· παρ' αὐτῷ λέγεται καὶ π ρ ὀ σ θ ε ἀντὶ π ρ ὀ σ θ ε ν καὶ ὀ π ι σ θ ε ἀντὶ ὀ π ι σ θ ε ν. Ὁμοίως ἐλλείπει παρ' Ἡροδότῳ καὶ τ ὀ ς ἐν τῷ ο ὕ τ ω.

β'. Τυπικόν.

§ 14. Ὁ δυϊκὸς ἀριθμὸς εἶνε ἀχρηστος παρ' Ἡροδότῳ.

Πρώτη κλίσις.

§ 15. Ἡ ἐν κῆ γενική τῶν ἀρσενικῶν τῆς 2. κλίσεως κῆ

γει παρ' Ἡροδότῳ εἰς—**εω** π. χ. ν ε η ν ί ε ω, Γ ύ γ ε ω,
 Σημ. Τῶν εἰς—**έης** ἡ ἐνική γενική σχηματίζεται εἰς—**έω**
 (οὐχί εἰς έεω). π. χ. β ο ρ έ ω, Ἐ ρ μ έ ω.

§ 16. Ἡ ἐνική αἰτιατική τῶν εἰς—**ης** κυρίων ὀνομάτων
 σχηματίζεται πολλάκις καὶ εἰς—**έα**. π. χ. Ξ έ ρ ξ ε α,
 Λ ε ω ν ί δ ε α' πρὸς τούτοις καὶ δ ε σ π ό τ ε α ἀντί δε-
 σπότην.

§ 17. Ἡ πληθυντική γενική τῶν πρωτοκλίτων παρ' Ἡ-
 ροδότῳ λήγει εἰς—**έων*** π. χ. π ο λ ι η τ έ ω ν, γ ν ω-
 μ έ ω ν, π α σ έ ω ν, α ύ τ έ ω ν.

Τῶν εἰς—**έα** καὶ—**έη** ληγόντων ἡ πληθ. γεν. σχηματί-
 ζεται εἰς—**έων** (οὐχί εἰς -έέων)* π. χ. θ ή λ ε α (ιδ. § 3),
 γεν. πληθ. θ η λ έ ω ν, χ ρ υ σ έ η (ιδ. § 19) γεν. πληθ.
 χ ρ υ σ έ ω ν.

Σημ. Ἡ πληθ. γεν. τῶν θηλυκῶν τῶν εἰς—**ος** βαρυτό-
 νων ἐπιθέτων, μετοχῶν καὶ ἀντωνυμιῶν, εἶνε ὁμοία μὲ τὴν
 τοῦ ἀρσενικοῦ, ὡς καὶ παρ' Ἀττικοῖς π. χ. ἡ πληθ. γεν. τοῦ
 θηλυκοῦ τοῦ φί λ ο ς, ἀ ρ π α ζ ό μ ε ν ο ς, ἄ λ λ ο ς,
 ἐ κ ε ἷ ν ο ς εἶνε φί λ ω ν, ἀ ρ π α ζ ο μ έ ν ω ν, ἄ λ λ ω ν,
 ἐ κ εἶ ν ω ν.

§ 18. Ἡ πληθυντική δοτική τῶν πρωτοκλίτων παρ' Ἡ-
 ροδότῳ λήγει εἰς—**ησι*** π. χ. τ η σ ι π ο λ ι ή τ η σ ι,
 χ ι λ ί η σ ι δ ρ α χ μ η σ ι.

§ 19. Τὰ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς συνηρημένα τῆς πρώτης
 κλίσεως εἶνε παρ' Ἡροδότῳ ἀσυναίρετα π. χ. Ἐ ρ μ έ η ς,
 σ υ κ έ η, χ ρ υ σ έ η, ἀ π λ ό η κτλ.

Δευτέρα κλίσις.

§ 20. Τὰ δευτερόκλιτα ἔχουσι καὶ παρ' Ἡροδότῳ τοὺς
 αὐτοὺς τύπους, οὓς καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Μόνον ἡ πληθ.
 δοτική λήγει εἰς—**οισι** ἀντί εἰς—**οις*** π. χ. τ ο ἶ σ ι Ἀ-
 θ η ν α ἰ ο ἰ σ ι.

§ 21. Τὰ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς συνηρημένα δευτεροκλίτικα εἶνε παρ' Ἡροδότῳ ἀσυνκίρετα· π. χ. πλόος, ὀστέος, χρύσεος.

§ 22. Τὰ τῆς δευτέρας Ἀττικῆς κλίσεως εἶνε σπάνια παρ' Ἡροδότῳ καὶ σχεδὸν μόνον κύρια ὀνόματα· οἷον Μελέωσ, Χαρίλεωσ, Μίνωσ.

Ἐντὶ τῶν Ἀττικῶν λέωσ, νεώσ, κάλωσ, λαγώσ, ἔχει ὁ Ἡρόδοτος τὰ Ἰωνικὰ ληόσ, νηόσ, κάλωσ, λαγός. Ἐντὶ δὲ τοῦ πλέωσ, ἔλεωσ, ἀξιόχρεωσ ἔχει ὁ Ἡρόδοτος πλέος (πλήν, πλέον), ἴλεος-ἴλεον, ἀξιόχρεος-ἀξιόχρεον. Ἐντὶ δὲ τοῦ βεθύγεωσ, μεσόγεωσ κτλ. ἔχει βεθύγαιος, μεσόγαιος κτλ.

Τρίτη κλίσις.

§ 23. Ἐν τῇ τρίτῃ κλίσει συμφωνεῖ ἐν γένει ἡ διάλεκτος τοῦ Ἡροδότου πρὸς τὴν Ἀττικὴν. Δικφέρει δὲ αὐτῆς κατὰ τὰ ἑξῆς.

α) δὲν γίνεται συνκίρεσις· π. χ. γένεος, γένει, γένεα γενέων, ἀληθέος, βασιλέϊ κτλ. Ἄλλὰ κρέωσ, κρέα, κρεῶν (ἐκ τοῦ κρέα).

β) τὰ αὐδέτερα· εἰς—ασ σχηματίζονται κατὰ τὰ εἰς—οσ αὐδέτερα· π. χ. κέρασ, κέρεοσ, κέρει, κέρεα, κερέων, κέρεα. Ἐξαιρεῖται τὸ γήρασ, ὅπερ σχηματίζει τὴν γεν. γήραοσ, δοτ. γήραϊ, καὶ τὸ κρέασ, ὅπερ σχηματίζεται ὡσ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς· κρέωσ, κρέα, κρεῶν.

γ) τὰ εἰς—εὐσ ἔχουσι τὴν γενικὴν εἰς—έοσ.

δ) τὰ εἰς—ισ φωνηεντόληκτα σχηματίζονται οὕτω· πόλις, πόλιος, πόλι, πόλιν, πόλιος, πολίων, πόλις, πόλιασ καὶ πόλις.

ε) κατὰ τὸ πόλις κλίνομεν καὶ τὰ πλείστα τῶν εἰς—ισ

κυρίων ὀνομάτων, ἄτινα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἔχουσι χαρα-
κτῆρα δ. ὡς ἄν Θέτις, Πάρις, Ἴσις γεν. Θετίος,
Πάριος, Ἴσιος. Ἀλλὰ Ἀρτεμῖς, γεν. Ἀρτε-
μιδος, Ἐρις γεν. Ἐριδος, αἰτ. Ἐριν.

στ') τὰ κύρια ὀνόματα εἰς—κλέης κλίνονται οὕτω Θε-
μιστοκλής, Θεμιστοκλέος, Θεμιστοκλεῖ, Θεμιστοκλέα, Θεμι-
στόκλεες.

ζ') τὰ εἰς—υς γεν.—υς σχηματίζουσι τὴν πλῆθ. αἰτ.
εἰς—υς καὶ εἰς—ύκς π. χ. ἰχθῦς καὶ ἰχθύα.

η) τὸ πῆχυσ κλίνεται: πῆχεος, πῆχεῖ, πῆ-
χυν, πῆχεις, πῆχεων, πῆχεσι, πῆχεα.

θ') τὰ εἰς—ῶ κύρια ὀνόματα σχηματίζουσι τὴν ἐν. αἰ-
τιατικὴν εἰς—οῦν ἀντὶ εἰς—ῶ π. χ. ἡ Ἰὼ τὴν Ἰοῦν
ἀλλὰ τὴν Σαρδῶ.

ι) τὸ Ἄρης κλίνεται οὕτω: Ἄρης, Ἄρευς, Ἄ-
ρεϊ, Ἄρεα.

ια) τὸ νηῦς κλίνεται οὕτω: νηῦς, γεν. νεός, δοτ.
νηί, αἰτ. νεά, πλῆθ. νεές γεν. νεῶν, δοτ. νηυσί,
αἰτ. νεάς.

Ἐπίθετα.

§ 24. Ἀντὶ τοῦ πολὺς, πολὺν ἔχει ὁ Ἡρόδοτος
τὸν τύπον πολλός, πολλόν. Τὸ οὐδέτερον εἶνε πο-
λὺ καὶ πολλόν. Ἀντὶ τοῦ σῶς ἔχει: σός, σή σόν.

§ 25. Ἐπίθετα Ἰωνικὰ εἰς—εος καὶ—ήϊος (Ἀττικῶς—
εἰος) σχηματίζουσι παρ' Ἡροδότῳ τὰ προθετικὰ εἰς—ότερος
—ότκτος, μολονότι ἢ πρὸ τοῦ συλλαβῆ εἶνε βραχεῖα π.
χ. ἐπιτήδεος, ἐπιτηδέοτερος, ἐπιτη-
δέοτατος, οἰκήϊος, οἰκηϊότερος, οἰ-
κηϊότατος.

§ 26. Τὸ πολλός ἔχει συγκριτ. πλέων, οὐδέτ.
πλέον, καὶ πλεῖον. Ἐκ τούτων δὲ ἀπὸ τῶν ἄφ' ἑνός

μὲν τύποι: π λ έ ο ν ι, π λ έ ο ν α, π λ ε ύ ν ω ν, π λ έ ο σ ι, ἀφ' ἑτέρου δὲ τύποι: π λ ε ὕ ν ο ς, π λ ε ὕ ν α, π λ ε ὕ ν ε ς, π λ ε ὕ ν ω ν, π λ ε ὕ ν α ς.

Ἀριθμητικά.

§ 27. Τὸ δ Ὑ ο παρ' Ἡροδότῳ ἀπαντᾷ καὶ ὡς ἀκλιτὸν καὶ ὡς κλιτὸν κλινόμενον ὡδε: δ Ὑ ο, δ Ὑ ὶ ν, δ Ὑ ο ὶ σ ι, δ Ὑ ο.

§ 28. Ἀντὶ δ Ὡ δ ε κ α ὸ Ἡρόδοτος ἔχει δ Ὡ ὶ δ ε κ α καὶ ἀντὶ τοῦ τεσσαρες, τεσσαρα, τεσσαρακοντα ἔχει τεσσαρες, τεσσαρα, τεσσαρακοντα.

Ἀντωνυμίας.

§ 29. Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι παρ' Ἡροδότῳ διαφέρουσι τῶν Ἀττικῶν μόνον κατὰ τοὺς ἐξῆς τύπους.

ἐν. γιν. ἐμέο, ἐμεῦ, μεῦ δοτ. αἰτ.	σέο, σεῦ τοί	(ἔο) εὐ μιν
πληθ. γεν. ἡμέων δοτ. αἰτ. ἡμέας	ὑμέων ὑμέας	σφέων σφίσι, σφι σφέας, οὐδ.σφέα

Σημ. Τὸ μεῦ, τοί καὶ σφι εἶνε πάντοτε ἐγκλιτικὰ. Τὸ δὲ σεῦ, σφέων, σφέας, καὶ σφέα ἄλλοτε μὲν εἶνε ἐγκλιτικὰ, ἄλλοτε δὲ ὀρθοτονοῦνται. Τὸ μὲν ὅτε μὲν σημαίνει αὐτὸν ἢ αὐτήν, ὅτε δὲ ἐαυτὸν ἢ ἐαυτήν. Τὸ σφι ἰσοδυναμεῖ τῷ αὐτοῖς ἢ αὐταῖς.

ταῖς, τὸ δὲ σφίσι ἰσοδυναμεῖ τῶ ἑαυτοῖς ἢ ἑαυταῖς.

§ 30. Ἀντὶ ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας λαμβάνονται παρ' Ἡροδότῃ καὶ οἱ ἀπὸ τ' ἀρχομένοι τύποι τοῦ ἄρθρου.

§ 31. Τῆς ὀστικῆς ἔχει ὁ Ἡρόδοτος τοὺς ἑξῆς τύπους διαφόρους τῶν Ἀττικῶν: ὄτευ (= ὄτου, ὄτινος), ὄτεφ (= ὄτφ, ὄτινι), ὄτεων (= ὄντινων), ὄτέοισι (= οἰστικισι), ἄσσα (= ἄττα, ἄτινα).

§ 32. Τῆς ἐρωτηματικῆς καὶ τῆς ἀορίστου ἀντωνυμίας τίς ἔχει ὁ Ἡρόδοτος τοὺς ἑξῆς τύπους διαφόρους τῶν Ἀττικῶν: τεῦ (= τίνος καὶ τινός), τέφ (= τίνι καὶ τινί), τέων (= τίνων καὶ τινῶν), τέοισι (= τίσι καὶ τισί).

Ἡρήματα.

Αὔξεις

§ 33. Ἡ συλλαβικὴ αὔξις ἐλλείπει παρ' Ἡροδότῃ εἰς τὰ εἰς—σκονθαμιστικὰ π. χ. μένεσκον, ποιέσκον καὶ εἰς τὸν ὑπερσυντέλικον ἐνίοτε π. χ. καταλέλειπτο (= κατελέλειπτο), τετελευτήκει (= ἐτετελευτήκει).

§ 34. Ἡ χρονικὴ αὔξις πολλάκις ἐλλείπει παρ' Ἡροδότῃ π. χ. οἰκοδόμεον, ἐργαζόμενον κτλ.

Καταλήξεις.

§ 35. Τὸ ἐνικὸν β'. πρόσωπον τῆς ὀριστικῆς τοῦ μέσου καὶ παθητικοῦ ἐνεστώτος καὶ μέλλοντος λήγει παρ' Ἡροδότῃ εἰς—εαι, ἦτοι μένει ἀσυναίρετον π. χ. οἴχεαι, βουλεύεαι, ζημιώσεαι.

§ 36. Τὸ ἐν. β'. πρόσωπον τοῦ παρατατικοῦ καὶ τοῦ μέσου ἄρ. β' λήγει παρ' Ἡροδότῃ εἰς—εο, ἦτοι μένει ἀσυνκί-

ρετον' π.χ. εἶρεο, ἐγένεο. Ὀμοίως εἰς τὸ β' ἐν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τοῦ μέσου ἐνεστώτος π.χ. πείθεο.

Σημ. ἐνίοτε εὔρηται ὁ εἰς—εν συνηρημένος τύπος π.χ. εἶλεο, πείθεο.

§ 37. Τὸ ἐν. β'. πρόσ. τῆς ὀριστικῆς τοῦ μέσου ἀορ. ἀ. λήγει πρὸ Ἡροδότῳ εἰς—αο π.χ. ἐδέξαο, ἐβούλεόσαο.

§ 38. Ὁ ἐνεργητικὸς ὑπερσυντελικὸς ἔχει ἐν τῷ ἐνικῷ τὰς ἐξῆς καταλήξεις πρὸ Ἡροδότῳ: εα, εας, εε. π.χ. ἐπεπτώκα, ἐπεπτώκαε, ἐπεπτώκαεε.

§ 39. Ἀντὶ τῶν καταλήξεων—νταικί—ντο ἔχει ὁ Ἡρόδοτος—αταικαί ατο.

α) ἐν τῇ εὐκτικῇ π.χ. γενοίκατο, ἔγοίκατο, δεξάικατο.

β) ἐν τῷ πρᾶκειμένῳ καὶ τῷ ὑπερσυντελικῷ. π.χ. κέχυαται, δεδέχαται, ἐτετάχατο, ἠγάταται, ἐπεπειρέατο (=ἐπεπειράντο).

Σημ. Τὸ πρὸ τῆς καταλήξεως—νταικί—ντο φιλὸν σύμφωνον τρέπεται εἰς δικού. (Ἐξικεῖται τὸ ἀπίκαται καὶ ἀπίκατο). Τὸ δὲ πρὸ τοῦ—νταικί—ντο ἢ συστέλλεται εἰς ε' π.χ. ἠγάτο.

γ) ἐν τῇ ὀριστικῇ τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ πρᾶκτικῷ τῶν εἰς—μι ρημάτων π.χ. τιθέαται, ἐτιθέατο, διδύαται, ἰστέαται, δυνέαται, ἐδυνέατο (τὸ πρὸ τοῦ—νταικί—ντο α μεταβάλλεται εἰς ε).

§ 40. Ὁ μέλλων τῶν ὑγρολήκτων καὶ τῶν ἐγρολήκτων ῥημάτων εἶνε πρὸ Ἡροδότῳ ἀσυνήρετος π.χ. μενέω, βαλέεις κτλ. μόνον τὸ εο ἐνίοτε συνκίρεται εἰς εν π.χ. ἀποθανεύμενος.

§ 41. Ἡ ὑποτακτικὴ τοῦ παθητικοῦ ἀορίστου, ἀντὶ ὧ ἔχει πρὸ Ἡροδότῳ εἰς π.χ. ἀίρεθεω, φάνασσι.

Συνηρημένα ῥήματα

§ 42. Τῶν εἰς— $\alpha\omega$ ῥημάτων ὁ Ἡρόδοτος συναίρει τὰ $\alpha\epsilon$ καὶ $\alpha\eta$ εἰς α . τὸ δὲ $\alpha\sigma$, $\alpha\omega$ καὶ $\alpha\sigma\upsilon$ σπανίως συναίρει εἰς ω , συνήθως δὲ μεταβάλλει αὐτὰ εἰς $\epsilon\sigma$, $\epsilon\omega$ $\epsilon\sigma\upsilon$ π.χ. ἐν. ὀρεω, ὀρεῶς, ὀρεῶ, ὀρέομεν ὀρεῶτε ὀρέουσι· παρατ. ὄρεον, ὄρας, ὄρα, ὄρεα· μ.εν, ὄρεῶτε, ὄρεον· εὐρηται ἐνίοτε καὶ ὀρω, ὀρωμεν, ὀρωσι, ὄρων κτλ.

§ 43. Τὸ χρέομαῖ παρ' Ἡροδότῳ σχηματίζεται οὕτω: χρέωμαῖ, χρεῶταῖ, χρεώμεθα, χρεῶσθε, χρέωνται, χρεῶσθαῖ, χρεώμενος.

Σημ. Τὸ χρέομαῖ ἦτο ἀρχικῶς χρήομαῖ, ἐξ οὗ κατ'ἀντιμετάθεσιν τοῦ χρόνου ἐγένετο τὸ Ἰωνικὸν χρέωμαῖ.

§ 44. Τὰ εἰς— $\epsilon\omega$ ῥήματα δὲν συναίρουνται παρ' Ἡροδότῳ. Ἐξαιρεῖται τὸ δεῖ. Ἄλλ' ὅσα ἔχουσι πρὸ τοῦ $\epsilon\omega$ φωνῆν, συναίρουσι τὸ $\epsilon\sigma$ καὶ $\epsilon\sigma\upsilon$ εἰς $\epsilon\upsilon$ π.χ. ποιεῖμεν, ποιεῖσι.

Ἐνίοτε ἡ συναίρεσις αὕτη ἀπαντᾷ καὶ εἰς ῥήματα, ἐν οἷς πρὸ τοῦ $\epsilon\omega$ ὑπάρχει σύμφωνον π.χ. ὑπισχνεῖμαι.

§ 45. Τὰ $\epsilon\epsilon$ καὶ $\epsilon\epsilon\sigma$ συστέλλονται εἰς $\epsilon\alpha$ καὶ $\epsilon\sigma$ π.χ. φοβέαι, φοβεο.

§ 46. Τὰ εἰς— $\acute{o}\omega$ ῥήματα συναίρουνται καὶ παρ' Ἡροδότῳ, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Ἄλλὰ τὸ $\acute{o}\sigma$ καὶ $\acute{o}\sigma\upsilon$ εἰς τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα πρὸ τοῦ $\acute{o}\omega$ φωνῆν, συναίρουνται εἰς $\epsilon\upsilon$ (δηλ. οἱ τιοῦτοι τύποι σχηματίζοντι κατὰ τὰ εἰς— $\acute{o}\omega$) π.χ. ἀξιῶ, ἀξιόεις, ἀξιόϊ, ἀξιεῖμεν (ἐκ τοῦ ἀξιόομεν, ἢ μάλλον ἐκ τοῦ ἀξίόομεν), ἀξιόϋτε, ἀξιεῖσι (ἐκ τοῦ ἀξίόουσι ἢ μάλλον ἀξίόουσι) κτλ.

Ἡ ῥήματα εἰς— μ

§ 47. Τὰ εἰς— μ ῥήματα ἔχουσι παρ' Ἡροδότῳ τοὺς ἐξῆς τύπους διαφόρους τῶν Ἀττικῶν. Τὸ Ἡρόδοτος τοῦ

1. τίθημι: ένεστ. όριστ. 3 έν. πρόσ. τιθεῖ (καί τίθησι), 3 πληθ. πρόσ. τιθεῖσι. παρκατ. έτίθεα έτίθεε.

2. ἴημι: όριστ. ένεστ. 3 έν. πρόσ. ἴει· 3 πληθ. πρόσ. ἴεῖσι· ύποτ. άπίη, άπιέωσι.

Ό παθ. παρακείμενος τοῦ μετίημι εύρηται έν τῇ μετοχῇ μεμετιμένος.

3. δίδωμι: ένεστ. διδοῖς, διδοῖ, διδοῦσι.

4. ἴστημι: όριστ. 3 έν. πρόσ. ἴσταῖ (καί ἴστησι). παρκατ. 3 έν. πρόσ. ἴστακαί ἴστη· (περί τοῦ ἰστέαται, ἰστέατο. ίδ. § 38, γ΄.) ύποτ. τοῦ β΄. άορ. στέωμεν.

5. δείκνυμι: γ΄. πληθ. πρόσ. δεικνῦσι καί δεικνύουσι.

6. οἶδα: όριστ. οἶδα, οἶδας, οἶδαμεν καί ἴδμεν, οἶδασι καί ἴσασι. ύπερσ. ἦδεα, ἦδεας, ἦδεε, ἦδέατε ἦδεσαν. ύποτ. εἰδέω κτλ.

7. εἶμι: όριστ. έν. β΄. πρόσ. εἶς, πληθ. ά. πρόσ. εἶμεν. παρκατ. εἶα καί ἦν καί ἔσκον, εἶας, εἶατε· ύποτ. εἶω, εἶης, εἶη κτλ. εύκτ. έν. γ΄. πρόσ. εἶη καί εἶοι· μετοχῇ εἶών, εἶοῦσα, εἶόν.

8. εἶμι: παρκατ. ἦἶα, ἦἶε, ἦἶσαν.

9. κείμαι: κέαται, έκέατο (=κείνται εκειντο ίδ. § 38).

10. κάθημαι (=κάθημαι) γ΄. πληθ. προσ. κατέαται (=κάθηνται) καί τοῦ ύπερσυντ. κατέατο (=έκάθηντο) ίδ. § 38.

Ηροδέσεις.

§ 48. Παρ' Ηροδότῳ εύρηνται μετ' έπιρρηματικῆς σημασίας αἱ εἰς ἡς προθέσεις μετὰ δέ (=ύστερον δέ), έπί δέ, (=έπειτα δέ), έν δέ (=προσέτι δέ, μεταξύ δέ τούτων), πρὸς δέ, καί πρὸς (=προσέτι δέ, καί προσέτι).

§ 49 Παρ' Ἡροδότῳ ἐνίοτε αἱ προθέσεις εὐρηνται κεχωρισμένοι τῶν ῥημάτων, εἰς ἃ ἀνήκουσι, (τμησίς). π. χ. δι' ὧν ἐφθάρησαν (= διεφθάρησαν οὖν), ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγός.

§ 50. Σπανίως παρ' Ἡροδότῳ γίνεται ἀναστροφή τῶν προθέσεων· π. χ. συμβουλήσπερι, τοῦτωνμέτα.

§ 51 Παρ' Ἡροδότῳ πλὴν τοῦ ἐνι (= ἔνεστι), ἀπαντᾷ καὶ πάρα (= πάρεστι) καὶ μέτα (= μέτεστι).

Κατάλογος τῶν συνηθεστέρων λέξεων Ἰωνικῆς χρήσεως.

ἀγινέω=ἄγω. ἀδελφεός=ἀδελφός. αἰίδω=ἄδω. αἰέρω, ἥιρα, αἰείρας, ἀερθεῖς=αἰρώ, ἦρα, ἄρας, ἀρθεῖς. αἰεί=αἰεί αἰρέω: παρακ' ἀραίρηκα, ἀραίρημαι. ἀμαρτίας, -άδος (= ἀμαρτία). ἀνδάνω, ἐάνδανον, μέλλ. ἀνδίσω, ἄορ. ἔαδον. ἀλυκτέω=στενοχωροῦμαι· ἀνά. πρὸ τοῦ β καὶ τοῦ π ἀποκόπτεται ἐνίοτε τὸ τελικὸν α, οἷον ἀμβώσας, ἀμπάυεσθαι.

βαίνω: ἄορ. ἔβησα=ἐβίβασα. βοάω: μέλλ. βώσομαι, ἄορ. ἔβωσα, παρ. βέβωμαι, ἄορ. παθ. ἐβώσθην. ἰδ. § 7

γίνομαι, καὶ γινώσκω ἀντὶ γίγνομαι καὶ γινώσκω. Τὸ ἀναγινώσκω σχηματίζει ἄορ. ἀνέγνωσα καὶ παθ. ἀνεγνώσθην ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀνέπεισα καὶ ἀνεπέισθην.

δείρω (= δέρω). δένδρον καὶ δένδρος ἀντὶ δένδρον. δύναμι: ἄορ. ἐδυνάσθην.

ἐπείτε ἀντὶ ἐπεί. ἔπειτεν ἀντὶ ἔπειτα. ἔπω ἐν συνθέσει διείπω, περιέπω. παρατ. εἶπον. ἄορ. ἔσπον. ἄορ. παθ. ἐφθην, μέσ. μέλλ. -έψομαι. ἔργω ἀντὶ εἶργω. ἔρδω (= ποιῶ), παρακ, ἔοργα. ἔσσω καὶ ἔσσωσασθαι καὶ ἔσσομαι καὶ ἔσσομαι (= ἔσσομαι)·

ἰδ. § 3. ἔω θά ἀντί εἴω θ α ἰδ. § 3. εἰ ρέθη ν ἀντι
ἔρρη θ η ν.

ζόη ἀντί ζωή κκι ζώω=ζάω. ἰδ. § 4.

ἦώς ἀντί ἔως (= αὐγή).

θηέομαϊ ἀντί θεάομαι.

ἰθύς, ἰθέα, ἰθύ ἀντί εὐθύς, εὐθεῖα, εὐθεῖα ἰδ.

§ 3. ἕκελος=ὄμοιος.

κτάομαϊ: παρακ. ἔκτημαϊ κκι κέκτυ-
μαϊ.

λαγχάνω: μελλ. λαξομαι, παρακ. λέλογχα ἰδ. § 3.

ληός κκι νηός ἀντί λείως κκι νεώς. ἰδ. § 22.

μὲν ἀντι μήν.

νοέω: ἀόρ. ἔνωσα παρακ. νένωκα, παθ. παρακ.

νένωμαϊ (ἰδ. § 7), παθ. ἀόρ. ἐπενοήθη.

ξυνός ἀντι κοινός.

οἶκα οἶκασι, οἶκώς ἀντι οἶκα, οἶ-
κασι, οἶκώς κκι ἐπίρ. οἶκότως ἀντι εἰκό-
τως. ὀδμή Ἀττ. ὀσμή. ὀρτή, ὀρτάζω ἀντι ἑορτή
ἑορτάζω. οὐδαμός, μηδαμός (ἀντι οὐ-
δεῖς, μηδεῖς), ἀλλὰ μόνον ἐν τῷ πλινθιντικῷ.

οὔρος (= τὸ ὄρος κκι ὄρος) ἰδ. § 3.

πλώω κκι πλέω ἀλλὰ πάντοτε πλώσομαϊ,
ἔπλωσα πέπλωκα. ἰδ. § 5.

σόος ἀντι σῶς.

φέρω: ἀόρ. ἦνεικα κκι οἶσα, παθ. ἀόρ. ἦνεί-
χθη ν, παρακ. ἐνήνειγμαι. φύλακος ἀντι
φύλαξ.

ὥστε μετὰ μετοχῆς ἀντι ὡς.

ΤΕΛΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Σάμου

Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Σάμου